

HORVÁTH PÉTER

Nahát, nahát, Baltazár

(részlet)

HORVÁTH PÉTER (1951) Budapest

Tenyeremmel a térdemre támaszkodva kelek ki az ágyból. Ha támasz nélkül próbálok felállni, fájdalom nyilall a derekamba, visszazuhanok. Az ágytámlába kapaszkodva teszem meg az első lépéseket. Lábujjhegyen, nehogy felébredjen a feleségem. Amíg kifő a kávé, két kanál cukrot teszek a kedvenc bögréjébe, felöntöm tejjel. A konyhaasztalra készítek két kistányért, kiporciózom a vitaminkapszuláit és a magam két bogóját. Véralvadásgátló és koleszterincsökkentő. Nem hiszem, hogy szükségem volna rájuk, de Márti szerint ha az ember elmúlt ötven, nem lehet elég óvatos.

Kifőtt a kávé.

Kikapcsolom a főzőt, kitöltök magamnak egy emberes adagot. Elkészítem a feleségem tejeskávéját. A hűtőből kiveszek egy Túró Rudit, odateszem a neki szánt kistányérra.

Hét óra tíz.

Ilyenkor szoktam elszívni az első cigarettát.

Bevonulok a kávémmal a dolgozószobámba.

Aprócska helyiség. Két irattároló szekrény, könyvespolcok, keskeny dikó. Az ablak előtt számítógépsztal karszékkal. Leülök, bekapcsolom a gépet, rágyújtok. A negyedik szippantás után szoktam elszédülni. Ha állva szívnam végig a cigarettát, megroggyanna a lábam, mintha láthatatlan hátizsákot akasztanának rám.

Tenyérnyi, tüskés hátú állat iszkol a nagyobbik iratszokrény felől az ajtó irányába. Természetesen nincs ott semmiféle állat. A folyton bekoszoló szemüvegem lencséjén fut át ilyenkor az életre kelő monitor fénye. Lassan tér magához a gép. Elképzelni sem tudom, mi megy végbe ilyenkor a mélyén. Kattog, zúg, zörömböl. Fekete fémházának frontján pislognak a led-izzók. A képernyő felvillan, elsötétül. Mint amikor Márti kinyitja reggel a szemét. Nem tudom, lát-e olyankor engem, ahogy ott ülök az ágya szélén, és rámosolygok. Reggel van, szívem! Még ki se mondom a mondatot, újra behunyja a szemét. Mintha jobban érezné magát az álom sötét díszletei közt, a semmi-ben. Két percbe is beletelik, mire újra kinyitja a szemét.

Füstöl az elesetteink testéből emelt máglya. Vértől feketéllik a völgy. A norvég király és a lázadó cawdori thán seregének tetemei szerteszét hevernek a ritka fű közt. Sem elégetni, sem elföldelni nem engedtem őket, hiába kérte Banquo, hogy ne tagadjuk meg tőlük a végtisztességet.

– Rohadjanak csak! – mondom neki. – A mieinknek épp elég lesz estig eljutniuk Forres-ba, semmint nekiálljanak gödröt kaparni a sziklák közé, vagy máglyának való fát gyűjteni. Indulj velük! Vidd győzelmünk hírét a királynak!

– És te? – kérdezi.

– Hazamegyek.

Egy éve kislányunkat elvitte a ragály. Azóta nem háltam otthon. Negyvenéves múltam tavasszal, asszonyom a harmincat üti. Ha nem szül hamar, méhében már nem fogan meg a magom.

– Nem engedlek el magadban – mondja Banquo. – Az erdőben megbújhat néhány norvég. Ha lesből rád rontanak, aligha érsz haza egy darabban. De ketten – vigyorg – hátunkat egymásnak vetve, egész csapattal elbírunk!

– Jó barát vagy. – Megölelem.

Mindketten ragadunk a vértől.

Alaposan kitanultuk a gyilkolás mesterségét. Öltünk jót, rosszat, akit a király parancsolt. Katonájaként kaptam jutalmul a tháni címet s vele a birtokot. Nem számoltam, hány halál volt az ára. Sebhelyeimet se számolom. Véletlen, hogy ma nem szereztem hozzájuk újat. Nehéz kardom kettétört a csata félidején, onnantól törőmmel törtem utat a dombtetőre. A gyilkos nem ejt sebet. Minden döfése halálos. A kardcsapásokat viszont nehéz hárítani vele. Ha sikerül a tör marokgombjait szorítva megcsavarnom, a kardpenge eltörik. Hat rám sújtó pengét pattintott így el. A hetedik kitarzott. Nehezen tudtam magamtól távol tartani. Vér és veríték homályosította látásomat. A támadóm fegyverén táncoló nap is vakított. Csak annyit láttam, hogy göndör, vörös hajfürtök kunkorodnak ki a norvég sisakja alól. Hajába kapaszkodva rántottam a földre. Teljes súlyommal rázuhantam, és átharaptam a torkát. A zsákmányolt karddal harcoltam tovább. Pengéjén aranyszállal rajzolt felirat: +NDXOXCHWDRGHDXORVI+

Banquo szerint varázsigé. Én nem hiszek a hókuszpókuszokban. Myrddin, akit újabban Merlin varázslóként emlegetnek, a piktek harcos thánja volt. Csapatai győzték le félezer éve Arderydnél az íreket. A győzelemhez már akkor sem varázslat kellett, hanem erő, kitartás, szerencse. És, persze, fegyver is. Jó fegyver, mint ez a kard.

– Megtartom – mondtam Banquónak.

Kiadtuk a szükséges parancsokat maradék csapatunk továbbvezényeltére. Északra indulnak, a királyi szállás felé. Mi délnek tartunk, át az erdőn. Indulásunk előtt pár sornyi levelet körmöltem, és a galambbal útnak indítottam hazafelé. Talán a völgyet betöltő vérszag okozta, nem tudom, a madár szédülten keringett a mező fölött, végül visszaszállt vesszőkretrecébe. Vállamra emeltem a kalitkát. Távolabb, egy alkalmas tisztáson elengedem majd a madarat. Fél nap alatt megteszi az utat, amely nekünk öt napunkba is beletelik. Naplementéig már nem ér oda, de holnap kora reggel nőm tudni fogja, hogy élek.

A kompjúteremet elektromos csók ébreszti fel. Az áram végigszalad a félvezetőkön, igenek és nemek ezrei vagy talán milliói keresik odabent a választ: ki vagyok én? Ha minden rendben, egy perc múlva a képernyőn kirajzolódik a mondat: *Üdvözlöm, Baltazár*. Ha viszont vírus kerül az útvesztőbe, a gép percekig zörömböl, nem képes újrendezni odabent előző napi állapotát, a kulcs nem illik a zárba, a szelence nem tárul fel.

Hogyan lesz a semmiből valami?

Már ez a kérdés is zavarba ejtő. Az pedig, hogy miként ébred a kompjúter éppen saját magára, rejtély a számomra, mint ahogyan azt se értem, mi történik Márti vagy éppen az én fejemben ébredéskor. Honnan tudjuk a nevünket? Miért nem tűnik idegennek a szemünk elé táruló kép? Vagy éppen az segít? Igen, ez az én karóráim, az én éjjeliszekrényem, az én szemüvegem, a mellettem szuszogó női test a feleségemé. Van tehát órám, éjjeliszekrényem, szemüvegem, nő ember vagyok. Aztán sorra megéled a többi emlék, hogy azzá tegyenek, aki tegnap is voltam, s aki holnap is leszek.

Az emlékeim vagyok én?

Banquóval alig szólunk az út elején. Ő se bőbeszédű. Amíg éltek, engem kifejezetten szófukarnak tartottak a katonáim. Képzett harcos kevés volt másfél

száz elveszített emberem között. Legtöbbjük szántó-vető paraszt, birka-pásztor, madarász, szénégető. Erővel kellett összefogdosnom őket. Útközben kaptak hevenyészett kiképzést. Belharcokra elég. Ha a pártütő Macdonwald buzdítására nem száll partra Invernessnél a norvég sereg, hamar leverjük a rongyosokat. A norvég király láncinges katonái ellen a parasztjaimnak nem volt esélyük. Mégis harcoltak, utolsó vérükig.

Mióta eszemet tudom, a thánok egymástól próbálnak több földet és falut szerezni. Ráadásul mind azt hiszi, belőle jobb király lehetne annál, aki épp uralkodik. Jó, ha így egymás után két békés tavaszt megélünk. Fogynak a férfiak. Királyunk szép szóval próbálta thánjait összebékíteni. Egy éve ajánlottam neki, hogy néhány kipróbált emberemmel meglepem éjjel Macdonwaldot. Furcsán nézett rám akkor. Nem elég kövér a fű a földeden? Glamis legelői a legjobbak közül valók, feleltem. Több birka kell? Fejembe szállt a vér, de emlékeztem az apámtól kapott irtóztató pofonokra. Ne a vérednek engedj, számolj magadban tízig, és gondold meg, ki vagy! Számoltam akkor. Tévedsz, mondtam végül a királynak. Nem új birtokra, rangra, címre – békére vágyom. Ellágyultak vonásai. Türelem, megbocsátás és alázat, mondta. Pedig ha akkor rábólint előrelátó ajánlatomra, négy-öt halottat számoltunk volna ma a másfél ezer helyett.

Az erdőben sűrűsödik a homály, a fák fölött lefelé hajlik a nap. Egy tisztás tűnik fel előttünk. A magasra nőtt fű fölött ködpamacsok lebegnek. A tisztásra lépve úgy látom, mintha a ködfoltok alakot ölteneének. Banquo megtorpan mellettem. A három ködfolt eléjük pördül.

– Hahó, megállj!

Szavuk nélkül se tudnánk továbbhaladni. Lábunk nem mozdul, meggörnyedünk.

– Üdv, Macbeth! – sipítja egyikük. – Üdv Glamis thánjának! Üdv!

– Üdv Cawdor thánjának! – bókol felém a másik vihogva.

A harmadik meglengeti a szoknyáját.

– Üdv a leendő királynak, üdv!

Hányinger tör rám, és megfájdul a fejem.

– Nem félünk tőletek! – Banquo kiált a ködbanyákra. – Rám mondhattok akármit, nem hiszem!

Közelebb libbennek.

– Kisebb leszel, mint Macbeth, és nagyobb!

– Nem oly szerencsés, mégis boldogabb!

– Királyok atyja, bár magad nem az!

Kérdéném, honnan veszik, de csak tátogni tudok, mintha buzogánnyal csaptak volna fejem. A fűbe okádok.

A ködpamacsok szertefoszlanak.

– Mi volt ez? Rossz bort ittunk, és fejünkbe szállt?

– Nem ittunk semmit – mondja Banquo.

Rávigyorgok.

– Magod király lesz!

– Te magad leszel király! – nevet.

Álmodtam ébren máskor is. Ha valaki két éjszaka nem alszik, trombitahangot hall, noha nem fújja senki. A láthatár hullámozni kezd, vadító nőszagot hoz a szél.

Megittam a kávé, végére érek a cigarettának. Már nem szédülök, számat betölti a kávé és a cigarettafüst keserű íze. Elnyomom a csikket, kiviszem a kiürült kávéscsészét, leteszem a konyhapultra. Még egyszer megkeverem a feleségem tejeskávéját, beállítom a mikróba. Nézem, ahogy a forgótányér kétszer körbeviszi a bögrét. Ennyi kell ahhoz, hogy a kávé felmelegedjen. Kiveszem a csészét

a gépből, indulok, hogy felébresszem vele a feleségemet. A paplan alól kilógó lábfejét szoktam megsimogatni.

Hiába tapogatom az ágy szélén a lepedőt, nincs kint a lába. Néha összegömbölyödve alszik, mint egy nyurga kígyó. A sötétben megigazítom a kislámpa sárga ernyőjét, nehogy a fény az arcába világítson. Felkattintom a vilányt. Az ágy üres.

– Mekkora marha vagy te, Baltazár!

Odamegyek az ablakhoz, felhúrom a redőnyt, kibámulok az utcára. Megvárom, amíg a ház elől továbbzörömböl a kukás autó. Kinyitom az ablakot, nehéz idebent a levegő. Bevetem az ágyat. Helyére kerül a súlyos, hímzett ágytakaró. Márti ízlését dicsérem, mint minden a lakásban.

Leginkább a nappali szobánkat kedvelem. Mélyzöld sötétítőfüggönyének anyagát Párizsban vettük, a nászutunkon. Márti fedezte fel a Sacré-Coeur alatt kanyargó utcák egyikében a kintről jelentéktelennek látszó boltot. Talán már Molière idejében itt lehetett. Zegzugos belseje teliaggatva kárpitokkal. Függyözsínórt, bojtot, karikát, karnist is kínált az üzlet.

– Ezt nézd, Baltus! Hát nem fantasztikus? Úgy akarom berendezni a lakást, hogy igazi otthonunk legyen. – Márti lelkesebben forgolódott ott, mint a Louvreban. A lakásban minden kép, fali dísz, hímzett terítő őt idézi. Mintha jelen volna a tárgyainkban. Meg, persze, én is ott vagyok, vele. Az állóóránkat ő örökölte, de nekem kellene órásmestert keresnem, hogy életet leheljen a mozdulatlan szerkezetbe. Két órásmester is dolgozik a közelben. Valahányszor elmegyek a boltjuk elé, eszembe jut, hogy be kéne nyitnom, és megrendelnem a javítást. Nem tudom, miért halogatom évek óta. Talán nem szeretném, hogy hangos kattogásával folyamatosan emlékeztessen arra, hogy fogy az időm? Anélkül is tisztában vagyok ezzel. Öregedő testem minden óraműnél pontosabban és félreérthetlenebbül jelzi, hogy romlik az állagom. Gyakran cserbenhagy a memóriám. Van, hogy a leghétköznapibb szavak nem jutnak eszembe. Nem tudod, hova tettem le a szemüvegem, akarom kérdeni Mártitól, de a mondat vége előtt elakadok. Mit hova tettél? – kérdez vissza. Amivel látok, mondom. Amit az orronon, vagyis a szememen... Na, ez az! A szemüvegemet! Van, hogy a barátaim neve sem jut eszembe, pedig mindhárommal hetente találkozom. Nemcsak a fejemmel vannak bajok. Alattomos kis fájdalmak támadnak a legkülönbözőbb testrészeimben. Görcs áll a lábamba, a tenyerembe, láthatatlan tű szúr a szemembe, hasogat a derekam, roppan a térdem... Már nem tudok nyolc órát ülni egyfolytában a kompjúterem előtt, mint néhány éve még. Elzsibbad az ülepem, muszáj felállnom és mászkálnom kicsit. Nem nagy dolgok ezek, de makacsul jelzik, hogy egyszer végképp el fogok romlani, mint ez az óra itt. Lehet, hogy egy rugó pattant el benne, vagy csak félrecsúszott egy himba, vagy kitört egy fogaskerék foga. Az én fogaim fele ki lett már cserélve. Olyan is van, amit nem pótolhattam a foghúzás után. Fel se tűnik a hiánya. Még akkor se látszik, ha mosolygok. Ahhoz, hogy egy óra megálljon, elég a legapróbb hiba. A kisebbik órásműhelyben jártam már néhányszor, a karórámban kellett elemet cserélni. Középkorú mester viszi a boltot. A válla fölött beláttam az eladótérből nyíló műhelyébe, pofás kis esztergagépe van. Bármilyen alkatrészt újra tudna gyártani. Az efféle munka valószínűleg jobban érdekelné, mint az egy perc alatt elvégezhető elemcsere. Hamar megszoknám a nagy óra hangos ketyegését, néhány hónap után talán már nem is hallanám. Harangjátékra is képes volna az öreg szerkezet, de valahogy azt se vágyom hallani. Néma szobadísz marad a nappalink két nagy ablaka között. Hacsak most nem csináltatom meg, amíg Márti haza nem jön. Örülne a meglepetésnek.

Tegnap utazott el. Egy egész hónapig lesz távol. Mogyoróbarna Chanel kosztümében áll a katedrán, kifésüli haját a homlokából, lendületesen magyaráz a heidelbergi egyetemistáknak.

– Mostál fogat? Tegnap hoztam neked friss szájvizet!

Korábban kelek nála, de előző este ő készíti ki a ruhámat a szobainasra.

– Ne felejts sms-t küldeni a fiúknak, ma nálunk lesz a römi!

– A héten mindenfélét rendelünk kell a Tescóból!

– A holnapi angolórád nem háromkor, hanem négykor kezdődik!

Húsz éve képtelen vagyok angolul megtanulni. Heti tíz szót jegyzek meg, húszat felejték. Angoltanárnőm végtelenül türelmes velem.

– *You should trust in yourself, Baltazár! Try to say some sentences about your ordinary day! What were you doing today?*

Mindig akad egy félóra, amivel magyarul se tudnék elszámolni. Mintha kiestem volna az időből, vagy nem is tudom.

– Macbeth, Banquo! Merre vagytok?

A kalitkát a fűbe teszem, marokra fogom a kardomat. Banquo is felemeli az övét. Egymásnak vetjük a hátunk.

Két lovas vágat felénk.

Egy ló hússzor többet ér, mint egy ember. Csak a király küldöncei ülhetnek nyeregbe. Ők azok. Agnus és Rosse. Egymás szavába vágva közlik, hogy a király az elfogott és sebtében kivégzett cawdori thán birtokát és címét küldi jutalmul bátorságomért. A ranggal járó jelvényeket otthonomban adja majd át, vendégem kíván lenni néhány napig. Köszönetet mondok, s hogy látogatása megtiszteltetés lesz.

A futárok fordulnak, s már nyargalnak is.

– Ehhez szólj!

– Nem tudom, mit mondjak – feleli Banquo.

A nyugati parton születtem, anyám harmadik fiaként. Bátyáim hamar katonának álltak. Tizennégy éves lehettem azon a télen, amikor hiába vártuk őket haza. Tavasszal anyám a hombárba rejtett a thánunk fiúkra vadászó emberei elől. A rákövetkező tavasszal nem bújtam el. Tömzsi kölyök voltam, erős és ostoba. Magam jelentkeztem a nagyúr csapatába. Az első ütközet után ugatva sírtam. Két pajtásomat vágta le akkor.

– Ne bőgj! – mondta Banquo. – Gyere, gyakoroljunk!

Neki köszönhetem, hogy életben vagyok, és hogy ma már alig akad nálunknál tapasztaltabb, jobb harcos a királyi seregben. Mindkettőnk hamar kiemelték a talpasok közül. Előbb egy-egy szakaszt bíztak ránk, később egy egész századot. Banquo nem jutott ennél följebb soha. Két isten háta mögötti falut kapott a nyugati parton, míg én egy egész megyényi birtokot. Ki gondolta volna húsz éve még, hogy ennyire is jutunk?

How to think about the future?

Feleségem németül és angolul is perfekt. Kiváló szervező, remek társalgó, a reformkonyha elkötelezettje. Nagy kedvet mímelve fogyasztom fűízű salátáit, élesztő nélkül kelesztett, ízetlen tönkölykenyerét. Most, hogy elutazott, azt főzhetnék magamnak, amire gusztusom támad. Nincs étvágyam, fáj a fejem, lila és zöld foltok ugrálnak a szemem előtt. Nem emlékszem, mit ettünk tegnap vacsorára. Az biztos, hogy egy egész üveg pezsgőt megittunk. Éjfélkor jött érte az egyetem sofőrje, hogy felvigye a fővárosi reptérre. A gépe hajnali négykor indult, de két órával korábban kellett kiérnie, hogy feladhassa a csomagjait.

Két hatalmas bőrönddel utazott el.

– Csinosnak kell lennem – mondta –, nem csak okosnak!

Kicipeltem a bőröndöket a ház elé. Amíg a sofőr beemelte őket a csomagtartóba, Márta szájon csókolt.

– Vigyázz magadra, és ne kutyálgodj, mert megöllek!

Tizenöt év óta először vagyok szalmaözvegy.

Üres a szobainas, mintha a zsugorított csontvázam állna őrt a hálószo-
sarakban. Még mindig a pizsamafelsőmre húzott, kopott kordbárony zakóm-
ban ténfergek.

– Nem értem, miért ragaszkodsz ehhez az ócska rongyhoz! Az ujjja vége
rojtos, a bélése három helyen el van szakadva, kopott és olyan cigarettaszaga
van... – Ha Márta készít ebédet, télen is kitárja a konyhaablakot. – Vegyél fel
egy pulcsit, ha itt lebzszel! Ne haragudj, de nem bírom a konyhaszagot.

Felváltva főzünk. Nekem szerdán és pénteken vannak óráim, neki hétfőn,
kedden és csütörtökön. Ő jogot tanít, én irodalmat adok elő. Ő egyre sikere-
sebb, én lassan kikopok a fakultásról. Ennek egyrészt a köztünk lévő kor-
különbség az oka. Ő negyven lesz februárban, én májusban töltöm be az öt-

venötöt. Hat éve lettem a szabad művészetek doktora. Márta
beszért rá, hogy megírjam a disszertációm. A Shakespeare-
fordítások összehasonlító elemzése nem keltett feltűnést.
Érthető, ha nincs sok kedvem a habilitációhoz. Márta évek óta
rágja a fületem, tegyem le a vizsgát, írjak egy pofás dolgoza-
tot valamelyik kedvenc Shakespeare-darabomról, hogy fel-
jebb léphessek az egyetemi rangsorban. *Dr. Habil.*-ként dok-
torandusokat taníthatnék, lehetnék konzulens és témavezető.
De hát ki szeretne manapság drámaelemzésből doktorálni?
Sose tudhatod, mondta Márta. Ne próbálj más fejével gondol-
kodni! Ha mindennap megírsz egy oldalt, fél év alatt megles-
szel vele. Addig macerált, míg megírtam néhány bekezdést,
aztán leütöttem valami rossz billentyűt, és az egész eltűnt a
komputérem felderíthetetlen bugyaiban. Ne légy ilyen sza-
már, pörölt velem Márta. Ami megvolt, az most is megvan. Ha
máshol nem, hát a fejedben. Keresd meg szépen, amíg nem
leszek itthon, és fejezd be, mire hazajövök.

Ő közvetlenül a diplomája megszerzése után végezte el a
doktori iskolát. „Nagy dicsérettel”, magna cum laude kapta
meg a doktori címet a *Szerzői jog Kelet-Európában* című dol-
gozatára. Még a rektor is gratulált neki. Három évvel később
már habilitált. Azóta rendszeresen publikál az Iparjogvédel-
mi és Szerzői Jogi Szemlében, az Infokommunikáció és Jog
című szakfolyóiratban. Több cikkét közölte néhány nyugati
orgánus. Ennek köszönhetően vehetett részt tavaly három
nemzetközi tanácskozáson. Sikeres szereplése elismerése-
ként hívták meg vendégelőadónak Heidelbergbe. Szerencse,
hogy csak egy rövid kurzust kell tartania, nem pedig egy
egész szemesztert. Nem tudom, akkor mi lenne velem nél-
küle. Azt hiszem, a fejem is attól fájdukt meg, hogy egyedül
vagyok.

Ma nincs semmi dolgom, legfeljebb a szerdai óráimra ké-
szülhetnék. A *Macbethet* fogom elemezni a másodéves média
szakosoknak. Tíz közül nyolcan hallották már Shakespeare
nevét. Hatan azt is tudják, hogy drámákat írt. Molière-t híres
festőnek vélik. A két szerző remekművein kívül Móríc Zsig-
mond *Erdély-trilógiájáról* adok elő. Egy creative writing kur-
zust is vezetek. Az alapoknál kezdem a szépírás tanítását. Írjanak le egy apró
tárgyat öt mondatban, érzékletesen.

*Macbeth töre egyenes, tenyéryni markolata rézből való. A markolat alatt a
kétdíonyi háritógomb szintén rézből készült, kiterjesztett szárnyú sast formáz.
Vaskos, gerinces, kétélű pengéje kétarasznyi. Tövénél háromhüvelyknyi széles,*

hegye képes a láncing szemcséin áthatolni. Nyelvének felületén jól kivehető a díszítő kovácsolással készült vas cementit mintázata.

Lassan tíz éve kísérletezem ezzel, de még egyetlen tanítványom munkáját sem értékelhettem ötosre. Megjegyzem, én se tudnám meggyőzően teljesíteni a feladatot. Huszonéves koromban két elbeszéléskötetem jelent meg. Közepesen megformált kamaszpanaszok, nem igazi novellák. Azóta nem kísérletezem szépirodalommal. Aki nem műveli, tanítja. Nincs lelki furdalásom. Nem a jövő Thomas Mannjait oktatom. Legtöbbjüket csak a két kredit érdekli, amit az óráimat végigaludva megszerezhetnek. Vizsgát nem tartok, órai munkájukat értékelem. Nekik négyest adok, magamnak középezt.

Banquo szerint a csatában zsákmányolt kardomnak köszönhetem, hogy a bánnyák szemével a jövőbe láttunk.

– Bolond vagy – mondom neki.

– Cawdor thánjaként üdvözöltek, és tessék, nem azzá tesz a király?

Válasz helyett töröm hegyével néhány sort kapartam az otthonra szánt levélhez. Véremmel írtam a szavakat.

Banquo tűnődve nézett.

– Isten akaratát szolgáljuk, Macbeth, ha néha nem tetszik is.

– Isten akarja, hogy király legyek?

– Azt akarja, hogy te is akard.

Szerinte Isten mindenütt jelen van, ő a tűz, a víz, a föld, semmi sem történik akarata nélkül. Engem sohasem érintett mélyen a vallás. Bizonytalan hitem végképp megrendült, amikor egyetlen lányunk háromesztendős korában nagy fájdalom közt kimúlt. A legjobb skót orvosokat hozattam mellé, titokban még egy angol doktort is házamba csempésztettem, de ő sem tudott segíteni. Ahogy a felföldi vajákos asszony és a magát Merlin leszármazottjának mondó varázsló praktikái sem használtak. A halotti máglya előtt megeredt a könnyem.

– Ne bőgj! – szólt rám a nőm. – Istennek nincs szíve.

Erősen fújta a szél. A halotti máglya lángjai ferdén csapdosnak dél felé. Néha még most is látni vélem a tűznyelveket.

– Ha én volnék Skócia felkent uralkodója – fordultam Banquóhoz, miután befejeztem az írást –, hogyan válna utódom a te magodból?

– Úgy, hogy elvágnám a torkodat!

Nevetünk.

Elengedem a galambot a levéllel. Egyetlen kört ír le a tisztás fölött, aztán délnek fordulva, nagy szárnycsattogással elrepül. Viszi a hírt, amely szerint immár nem az vagyok, aki voltam.

Zsibbad a lábam. A kompjúter képernyője is vacakol. Félpercenként eltünteti a szöveget. Amikor visszaadja, másképp festenek a mondatok. A program áttördeli a bekezdéseket, kicserél szavakat, mintha jobban tudna nálam magyarul. Kikapcsolom. Nincs kedvem a Macbethtel bajmólni most. Sétálhatnék egy órát a Tisza-parton, de az ablakból látom, hogy köd ereszkedik az udvarunkra. Előbb a maradék füvet takarja be, aztán följebb kúszik a magasra nőtt bukszusokon, beteríti a két vadgesztenyefa ágait. Már a szemközti háztető alsó pereméig ér.

